

**SIYONİZM
KARSITI
YAHUDİLER**

SEDA ÖZALKAN

© İz Yayıncılık Limited Şirketi, 2018
Sertifika no: 17313

İZ YAYINCILIK: 1079
inceleme araştırma dizisi: 386
ISBN: 978-605-326-307-4
İstanbul, 2018

Litros Yolu, Fatih Sanayi Sitesi 12/280, Topkapı-İstanbul
telefon: (212) 5207210 • faks: (212) 5115791
www.iz.com.tr • bilgi@iz.com.tr

kapak: Hamdi Akyol

Basıldığı yer: Alemdar Ofset Matbaacılık Davutpaşa Caddesi
Besler İş Merkezi No: 20/29 Topkapı/İstanbul (Sertifika no: 22953)

SEDA ÖZALKAN; 1991 Beykoz doğumlu. Edirne 80. Yıl Anadolu Lisesi (2009) ve Marmara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler (2014) mezunu. Marmara Üniversitesi Ortadoğu ve İslam Ülkeleri Araştırmaları Enstitüsü, Ortadoğu Siyasi Tarihi ve Uluslararası İlişkileri bölümünde yüksek lisans eğitimini tamamladı (2017). Doktora eğitimine İbn Haldun Üniversitesi Medeniyetler İttifakı Enstitüsü Medeniyet Çalışmaları bölümünde devam eden yazar, medeniyet, dinler tarihi, Yahudiler, İsrail ve Filistin üzerine çalışmalarını sürdürmektedir.

İçindekiler

Takdim.....	9
Önsöz.....	13
Giriş.....	15

BİRİNCİ BÖLÜM

Yahudi Dinî Geleneği ve Siyonizm.....	23
I. Yahudi Dinî Geleneğinde Siyon'a Dönüş İdeali.....	26
1. <i>Toprak (Erets Yisrail) ve Sürgün (Galut)</i>	27
2. <i>Mesihçilik ve Üç Yemin</i>	31
II. Siyonizm.....	36
1. <i>Siyonizm'e Giden Süreç</i>	37
1.1. <i>Aydınlanma Hareketi ve Yahudiler</i>	38
1.2. <i>Yahudi Kimliğinde Dönüşüm</i>	39
1.3. <i>Yahudi Problemine Bir Çözüm Önerisi</i> <i>Olarak Asimilasyon Tecrübesi</i>	42
2. <i>Yahudi Milliyetçiliği: Siyonizm</i>	46
3. <i>Theodor Herzl ve Siyasî Siyonizm</i>	56
4. <i>Siyonizm'in Türleri</i>	64

İKİNCİ BÖLÜM

Yahudilerin Siyonizm Karşıtlığı.....	73
I. Ortodoks Yahudilerin Siyonizm Karşıtlığı.....	78
1. <i>Doğu Avrupa Ortodoks Yahudilerinin Siyonizm Karşıtlığı</i>	82

2. Batı Avrupa Ortodoks Yahudilerinin Siyonizm Karşıtılığı	97
3. Filistin Yahudilerinin Siyonizm Karşıtılığı	100
4. Günümüzde Faaliyet Gösteren Siyonizm	
<i>Karşıtı Ortodoks Gruplar</i>	106
4.1. Neturei Karta (Şehrin Bekçileri)	107
4.2. True Torah Jews Against Zionism (Siyonizm'e	
Karşı Tevrat'ın Gerçek Takipçisi Yahudiler)	114
4.3. Lev Tahor (Temiz Yürek)	115
5. Siyonizm Karşıtı Ortodoks Partiler	116
II. Liberal-Hümanist Yahudilerin Siyonizm Karşıtılığı	119
1. <i>Almanya</i>	121
2. <i>Amerika</i>	123
3. <i>İngiltere</i>	131
4. Günümüzde Siyonizm Karşıtı	
<i>Liberal-Hümanist Gruplar</i>	134
4.1. International Jewish Anti-Zionist Network	
(IJAN- Uluslararası Anti-Siyonist Yahudi Ağı)	135
4.2. Jewish Voice for Peace	
(JVP- Barış için Yahudi Sesi)	135
4.3. Independent Jewish Voices	
(IJV- Bağımsız Yahudi Sesleri)	136
III. Sosyalist Yahudilerin Siyonizm Karşıtılığı	137
1. <i>Bund (Birlik)</i>	141
2. <i>Matzpen (Pusula)</i>	143
IV. Yeni Tarihçiler ve Post-Siyonizm	147
V. Anti-Siyonizm Antisemitizm Midir?	150
Sonuç	153
Bibliyografya	159

KISALTMALAR

AÜSBFD	Ankara Üniversitesi SBF Dergisi
Bkz.	Bakınız
çev.	Çeviren
DİA	Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi
ed.	Editör
eds.	Editörler
EJd^{2nd}	Encyclopaedia Judaica (Second Edition)
ERR	Encyclopedia of Race and Racism
IJFA	Israel Journal of Foreign Affairs
IPS	Institute for Palestine Studies
JE	The Jewish Encyclopedia
JiIS	The Jerusalem Institute for Israel Studies
JOJT	A Journal of Orthodox Jewish Thought
JPS	Journal of Palestine Studies
Mod Jud	Modern Judaism
M.Ö.	Milattan Önce
M.S.	Milattan Sonra
RST	Religious Studies and Theology
s.	Sayfa
tsz.	Tarihsiz
TUJ	The Torah U-Madda Journal
v.dğr.	Ve diğerleri
y.y.	Yayın yeri yok

Takriz

MÖ. 586 yılında özgürlüklerini kaybederek sürgüne gönderilen Yahudiler, sürgün döneminde kendilerini kurtaracak bir mesihin gelişini beklemeye başlamışlardır. Zamanla bir inanç ilkesine dönüşen bu bekleyiş, modern dönemde Yahudileri pasifliğe sürüklediği gerekçesiyle farklı yorumlanmaya başlanmıştır. XIX. yüzyılda bu fikrin kurucu babalarından Theodor (Binyamin Ze'ev) Herzl (1860-1904) "*Eğer isterseniz bu masal değildir; istemezseniz (elbette) masaldır ve masal kalacaktır*"¹ ifadesiyle insan iradesine vurgu yaparak Siyon'a dönüş dinî idealini eylemsel Siyonizm'e dönüştürmüştür.

Siyonizm, İslam dünyasında ortaya çıkmış bir ideoloji değildir. Çünkü Müslümanların insancıl yönetimlerinde Yahudileri yurt arayışına sevk edecek siyasi ve ideolojik sebepler yoktu. Siyonizm esasen, Yahudileri her türlü pisliğin kaynağı kabul eden ve onları Tanrı katili olarak yaftalayan Hıristiyan Batı'da ortaya çıkmıştır. Zamanla Batılı ülkeler tarafından da desteklenen Siyonizm, bu ülkeler için kendi toprakları dışında kurulacak bir Yahudi devletiyle içlerindeki Yahudi meselesinden de kurtulma anlamı taşıyordu.

1 "Im tirtsu, en zu agada; ve im lo tirtzu, agada hi ve agada tişaer: אם תרצו, אין זו אגדה; ואם לא תרצו, אגדה היא ואגדה תישאר"

Öte yandan Siyonizm, ortaya çıkışından günümüze bütün Yahudilerin benimsediği bir ideoloji de olmamıştır. Hatta başlangıçta büyük tepkiyle karşılaşmış, uluslararası kamuoyunda ırkçılıkla eşdeğer görülmüştür. I. Dünya savaşından sonra atlatılan badireler nedeniyle Yahudiler arasında da hızla taraftar bulmaya başlayan Siyonizm, Yahudi Devleti İsrail'in kurulmasıyla birlikte ivme kazanarak Yahudilerin çoğunluğunun kabul ettiği bir ideolojiye dönüşmüştür. Ancak gerek dini gerekse din dışı gerekçelerle Yahudiler arasında Siyonizm karşıtları hep olmuş, olmaya da devam etmektedir. Hatta bugün gelinen noktada İsrail'in uluslararası hukuka karşı kayıtsız tutumu sebebiyle bu karşıtlık insanî düzlemde giderek de genişlemektedir.

Elinizdeki "*Siyonizm Karşıtı Yahudiler*" başlıklı bu kitap son yıllarda gerek ülkemiz gerekse dünya gündeminden hiç düşmeyen "*Siyonizm nedir?*", "*Siyonizm Yahudiler için bir gereklilik midir?*" ve "*Siyonizm Yahudi şeriatı ve Yahudi modernleşmesi açısından genel manada kabul gören bir ideolojidir?*" gibi mühim sorulara cevap aramaktadır. Muadillerine kıyasla tarihsel bir kronoloji takip eden kitap, bir yandan Siyonizm ve Yahudi Devletine giden süreci ortaya koyarken, diğer yandan da bu süreç içerisindeki toplumsal fikir hareketlerine değinmekte; Siyonizm'in kapsamlı bir tasvirini ortaya koymaya çalışmaktadır. Siyonizmin farklı algılarından da bahseden kitap Yahudi toplumunun çeşitlilik arz eden yapısı içerisinde ne düzeyde kabul gördüğüne de işaret etmektedir.

Öte yandan kitap, Siyonizmin bütün Yahudilere mâl edilmesi ve "bütün Yahudilerin Siyonist olduğu" değerlendirilmesinin de aslında hem Siyonizm karşıtı Yahudilere karşı yanlış bir düşünce tutumu içinde olunabileceğini, hem de Siyonizmin oraya çıkardığı Yahudi Devletinin "Yahudiler Siyonisttir" argümanına bilmeden destek verilebileceğini de göstermeye çalışmaktadır. Bu çerçevede kitap, İsrail'in giderek muğlaklaştırmaya çalıştığı Siyonizm ve Yahudilik arasındaki ayrımın iyi yapılması ve bilinçsizce antisemitizme düşerek İsrail'in şiddet

politikalarına meşruiyet zemini kazandırılmaması gerektiğini vurgulamaktadır.

Yahudilik ve Siyonizm kavramlarının özdeşleştirilmesi politikasının mantıkî bir sonucu olarak Siyonizm karşıtları, antisemitizmle (Yahudi aleyhtarlığı) ve kendi kendinden nefret etmekle suçlanmaktadır. Yürüttüğü politikalar nedeniyle kendisine karşı giderek yükselen muhalefeti bastırmak isteyen İsrail, bu muhalefeti "antisemitizm" olarak yaftalamakta ve bu durumu varlığını yeniden üretmek için bir koz olarak kullanmaktadır. Bu kitap, özellikle Yahudilerin Siyonizm karşıtlığının neden antisemitizm sayılamayacağını da delillerini ortaya koymaktadır. Zira anti-Siyonizmin aksine, antisemitizmin mantıklı bir gerekçesi yoktur. Antisemitizm İslam dünyasında da ortaya çıkmış değildir. İslam dünyasının bir kısmında görülen antisemitizm ise, Yahudi dünyasının bir kısmında var olan Arap ya da İslam karşıtlığının bir yansımasıdır. Özetle, tepkiler ve karşıtlıklar tek taraflı değildir. Anti-siyonizm ise bundan farklıdır. Anti-siyonizm rasyonel temelleri olan insani ve ideolojik bir tutum, eleştirel bir yaklaşım ve düşünce tarzıdır. Bu münasebetle "Siyonizm karşıtlığının" - bu şekilde yansıtılma ve kabul ettirme çabalarına rağmen- "antisemitizm olmadığı" özellikle vurgulanmalıdır. Çünkü hiçbir ideoloji, dünya görüşü ya da devlet eleştirilemez değildir. Kitap Siyonizm karşıtlığının Yahudi gerçekliğine vurgu yaparken, bu tanımı anti-semitizmle de keskin bir çizgiyle ayırmaktadır.

Değerli öğrencim Seda Özalkan'ı "*Siyonizm Karşıtı Yahudiler*" adlı bu çalışmasından dolayı tebrik eder; çalışmayı Yahudilik ve Yahudi tarihi konusunda kamuoyunu doğru bilgilendirme adına okuyucuyla buluşturmasından dolayı da İz Yayıncılık'a teşekkür ederim.

Nuh ARSLANTAŞ, Prof. Dr.

14 Şubat 2018/İstanbul

SIYONİZM KARŞITI YAHUDİLER

SEDA ÖZALKAN

1948'de Filistin'de ilan edilen İsrail Devleti'nin kurucu ideolojisi olan Siyonizm, 1890'ların sonunda ortaya çıkışından bugüne kadar sadece Yahudi olmayanların değil, aynı zamanda birçok Yahudinin de sert muhalefetiyle karşılaşmıştır. İlk başta bir azınlık ideolojisi olarak ortaya çıkan Siyonizm, giderek artan antisemitik olaylar ve İsrail'in fiilî olarak kurulmasının ardından, zamanla Yahudilerin çoğu tarafından benimsenmiştir. Ne var ki İsrail'in komşu ülkelerin topraklarını da işgal ettiği 1967 Altı Gün Savaşı, Yahudilerin Siyonizm karşıtlığı açısından yeni bir dönüm noktası olmuş, ilerleyen yıllarda İsrail'in saldırgan Lübnan ve Filistin politikaları sonucu Siyonizm karşıtı sesler günümüze kadar giderek yükselmiştir. Bugün Siyonizm, hâlâ Yahudilerin büyük çoğunluğunun benimsediği bir ideolojidir. Bununla birlikte, bu ideolojiyi ve ortaya çıkardığı devleti sorgulayan Yahudilerin sayısı da her geçen gün artmaktadır. Bu çalışma, özelde İsrail'in, genelde ise İsrail/Filistin meselesinin geleceğini etkilemesi açısından oldukça önemli bir konu olan Yahudilerin Siyonizm karşıtlığını, hem dinî hem seküler boyutlarıyla tarihsel bir perspektiften açıklamaktadır.

ISBN: 978-605-326-307-4

İZ YAYINCILIK 1079
İNCELEME ARAŞTIRMA DİZİSİ